

ת"פ 21337/07/14 - מדינת ישראל נגד היילה אצ'נפי

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 21337-07-14 מדינת ישראל נ' אצ'נפי

בפני
בעניין: כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

היילה אצ'נפי

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד רוטל אהרונוביץ' - בן טולילה

ב"כ הנאשם עו"ד יזהר קונפורטי

הנאשם בעצמו

גזר דין

על פי הודאתו הורשע הנאשם בעבירה של פגיעה.

בתאריך 5/7/14 בשעה 04.00 לערך, ישב הנאשם, כאשר הוא בגילופין, על ספסל בגן ציבורי. הוא פגש במקום את המתלונן, שהיה אף הוא בגילופין ובין השניים נתגלע ויכוח.

הנאשם היכה את המתלונן בפניו, באמצעות בקבוק זכוכית וגרם לו לחתך מדמם בגבת עינו. המתלונן הובהל לבית החולים שם נתפר החתך.

התביעה הדגישה את הערך המוגן שנפגע ממעשיו של הנאשם והוא הגנה על שלמות גופו של אדם מפני פגיעה בגופו באמצעות כלי משחית.

התביעה הביאה מפסיקתם של בתי המשפט השונים על מנת להציג את החומרה המיוחדת למעשים מעין אלה.

בהתייחס לטיב הפגיעה שנגרמה למתלונן, סבורה התביעה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא בינונית - גבוהה.

לאחר שסקרה את הענישה הנוהגת במקרים מעין אלה וציינה כי מדובר בעניינינו בשימוש בנשק קר, היכול לגרום לנזק משמעותי ביותר והתייחסה לנזק שאף נגרם בפועל, סברה התביעה כי מתחם העונש הראוי נע בין 9-24 חודשי מאסר בפועל, בצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי.

התביעה ערה להמלצות שירות המבחן, אך הדגישה כי שירות המבחן שוקל את שיקוליו של הנאשם בלבד ועל בית המשפט לשקול את מכלול השיקולים. עם זאת, ציינה, כי לולא המלצותיו של שירות המבחן, היתה עותרת לגזור על הנאשם עונש חמור בהרבה.

התביעה עתרה להטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי כספי משמעותי למתלונן.

ב"כ הנאשם סבור כי מתחם הענישה שהציגה המאשימה אינו מתאים למקרה שבפנינו וכי יש לגזור עניינו של כל מקרה ומקרה על פי נסיבותיו הספציפיות. לדבריו, המקרים האחרים עליהם הסתמכה התביעה לא דנו בנאשם ובמתלונן שהיו בגילופין, שלא כבעניינינו. ומאחר שכך הם פני הדברים בעניינינו, ניתן להסתפק בענישה שתרוצה בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם הדגיש כי לא נשקפת מן הנאשם מסוכנות עתידית כלשהי וכי הוא נעדר עבר פלילי מסוג כלשהו. עוד הדגיש ב"כ הנאשם כי למעשה לא קדם תכנון כלשהו וכי סוף דבר אף הנזק שנגרם בפועל לא היה חמור כל כך.

ב"כ הנאשם הרחיב באשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר פורטו גם בתסקיר שירות המבחן והדגיש כי הוא סיים את לימודיו וכן סיים שירות צבאי מלא ביחידה קרבית ולאחר מכן עבד כמאבטח עם נשק וסייע להוריו בפרנסת המשפחה. הנאשם נטל אחריות על המעשים ומכה על חטא ואף השתלב בהליך טיפולי.

ב"כ הנאשם עתר לקבל את המלצות שירות המבחן, או לחלופין להקל בעניינו של הנאשם ככל שניתן.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עולה כי הנאשם בן 24, רווק מתגורר עם משפחתו ועובד מזה כתקופה כנגר בנגריה. הנאשם סיים שירות צבאי מלא ביחידה קרבית ולאחר שחרורו עבד במשך כשבעה חודשים כמאבטח עם נשק ולאחר מכן כסדרן עבודה במפעל. עבודה אחרונה זו נקטעה בשל מעורבותו בפרשה זו.

הנאשם תאר היכרות קודמת מינימלית עם המתלונן, נטל אחריות על המעשה וציין כי היה בגילופין. הוא התקשה להיזכר בפרטי האירוע, אך ניכר כי הוא מבין את חומרת התנהגותו ואת הפגיעה הקשה במתלונן. הוא מצטער על התנהגותו וכועס על עצמו. הנאשם תאר את האירוע כחריג ושאינו מאפיין את התנהלותו דרך כלל.

הנאשם הופנה לטיפול ביחידה להתמכרויות. במהלך הטיפול מסר בדיקות שתן שנמצאו נקיות מסמים. השתלבותו בהליך הטיפולי היתה טובה והצוות המטפל העריך כי הוא אינו סובל מהתמכרות לאלכוהול, אלא

נטה במקרים מסויימים לצריכה לא מבוקרת כחלק משתיה חברתית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתפקד באורח תקין וחיובי, בעל רצון להתקדם ומגלה אחריות בתפקידיו השונים. כיום ולאחר הטיפול אליו נרתם, מגלה תובנה למצבו ולחומרת התנהגותו.

שירות המבחן סבור כי ענישתו של הנאשם בשלב זה של חייו והשינוי שערך בהם, גם אם תהיה בדרך של עבודות שירות, תפגע במאמצים שהוא עושה לשמר תפקוד תקין ועל כן המליץ שירות המבחן על של"צ ועל צו מבחן.

מעשיו של הנאשם חמורים. מדובר באלימות לשמה, על רקע של ויכוח על מה בכך. יש בכך כדי לפגוע בשלומם ובגופו של המתלונן כמו גם בשלום הציבור ובתחושות הביטחון האישי.

במיוחד אמורים הדברים משמדובר בשימוש באלימות תוך הסתייעות בנשק קר ובענייננו בשבר בקבוק.

בית המשפט העליון אמר את דברו באשר לעבירה מעין זו שבוצעה בנסיבות דומות:

"... מתחם העונש ההולם נקבע בהתחשב בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה בלבד, ולא בנסיבות אישיות של המבצע אשר אינן קשורות לביצוע העבירה. בסעיף זה נמנות הנסיבות המרכזיות המשפיעות על חומרת המעשה. בחינת נסיבות אלה במקרה שלפנינו מעלה כי מדובר במקרה חמור. באשר לתכנון, בצדק ציין בית המשפט המחוזי כי לא מדובר במעשה רגעי וספונטני ג דא, שכן המבקש לא הסתפק בשבירת הבקבוק על צווארו של המתלונן אלא הוסיף תקיפה על תקיפה ודקר אותו בשברי הבקבוק. גם אם תחילת האירוע לא תוכננה, המשכו היה מתוכנן. בנוסף לכך, המבקש פעל מיוזמתו, וללא השפעה של אחרים עליו. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה אף הוא חמור, שכן הדקירה כוונה לפניו של המתלונן - פגיעה אשר פעמים רבות תוצאותיה קשות. גם בחינת הסיבות לביצוע העבירה אינה מקלה עם המבקש, אשר טען כי המתלונן העליב אותו בעבר. כזכור, במועד האירוע המתלונן דווקא הראה אותות ידידות למבקש. מידת השליטה של המבקש על האירוע ברורה וחד משמעית, והוא לא סבל מכל מצוקה נפשית. סופו של חשבון - מדובר בנסיבות שאינן מן הקלות.

הסנגור תמך את טענתו בפסיקה. העיון בה מעלה כי הענישה ביחס לאירועי דקירה מעין זה שלפנינו מגוונת, וניתן למצוא בה גם ענישה של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בנסיבות מסוימות. כך למשל ברע"פ 3804/08 שושנה מאירס נ' מדינת ישראל (23.10.2008), ע"פ 5641/09 מדינת ישראל נ' דניס ברזינסקי (22.03.2010) ו-2849/13 מדינת ישראל נ' טייצא טגבה (13.8.2013), אליהם הפנה הסניגור. מנגד, ניתן למצוא פסיקה מחמירה יותר, אשר קובעת עונשי מאסר משמעותיים בבית הסוהר. כך, למשל, ברע"פ 3123/11 עוזי מחרט נ' מדינת ישראל (31.12.2011), בו נדון המערער, אשר דקר את המתלונן בבקבוק שבור, לשמונה חודשי מאסר בבית הסוהר חרף המלצת שירות המבחן על ריצוי בעבודות שירות. בע"פ 4884/06 מוראד רשואן נ' מדינת ישראל (10.12.2007) הקל בית המשפט בעונשו של המערער כך

שיעמוד על שלוש שנות מאסר, בגין דקירת המתלונן בבקבוק שבור, חרף היותו "בגיר צעיר". בע"פ 1463/09 מדינת ישראל נ' פלוני (15.06.2009) (להלן: עניין פלוני) דובר על דקירה באמצעות סכין יפנית שהובילה לאשפוז המתלונן. בית המשפט קיבל בדעת הרוב את ערעור המדינה, והחמיר את עונשו של המשיב לשנת מאסר לריצוי בבית הסוהר, חרף היותו קטין, ללא עבר פלילי, המצוי בהליך שיקום מוצלח, ולמרות שתסקיר שירות המבחן העריך ששיקומו עלול להיקטע בעקבות המאסר.

על אף גיוון זה, ממכלול הפסיקה עולה כי העונש של ביצוע עבודות שירות מקל מדי. גם פסקי הדין שהביא הסנגור תומכים בכך. בפסקי דין אלה הודגש כי בהיבט של נסיבות המעשה - מדובר במעשים חמורים, אשר מצריכים, באופן עקרוני, ענישה הולמת ומרתיעה. עוד יוער כי המקרים שנדונו בהם היו חמורים פחות מן המקרה הנוכחי, מבחינת נסיבות ביצוע העבירה. מבלי לקבוע מסמרות, הרף שהוצע על-ידי בית המשפט המחוזי אינו מצדיק התערבות בגלגול שלישי.

אולם בכך לא די, שכן ניתן לסטות מן המתחם ההולם לקולא משיקולי שיקום (סעיף 40 לחוק העונשין). השאלה המרכזית היא, אפוא, האם ובאיזו מידה ישנה הצדקה לחרוג מן המתחם ההולם שקבע בית המשפט קמא, משיקולי שיקומו של המבקש. הסנגור הצביע על כך שהמבקש מצוי בעיצומו של הליך טיפולי מוצלח, וכי קיימת אפשרות ממשית ששיקומו ייפגע בעקבות שליחתו לבית הסוהר. בית המשפט המחוזי התייחס בפסק דינו לפוטנציאל השיקום של המבקש, אך קבע שאין בכך להפיג את מסוכנות המבקש, אשר היה מצוי רק בראשית ההליך באותה עת. אלא שכעת מצוי המבקש בשלב מתקדם יותר של ההליך, ומתסקיר שירות המבחן שנערך לו במהלך ההליך דנן עולה שאכן מדובר בהליך בעל פוטנציאל הצלחה, אף כי הייתה מעידה אחת של שתיית אלכוהול במהלכו. למרות זאת, לא מצאתי לנכון לתת לשיקום השיקום משקל מכריע בעניינינו.

ברקע הדברים יש לזכור, מצד אחד, כי המחוקק הותיר את הצעד של סטייה ממתחם הענישה לקולא לשיקול דעתו של בית המשפט. שני יסודות ענישה במצב דברים זה. האחד הוא שמשמעות החריגה מן המתחם היא מתן עונש שאינו הולם את חומרת העבירה, ואינו משקף באופן נכון את מידת אשמו של המבצע. מן העבר האחר, העונש נגזר בגין עבירה ביחס לאדם מסוים, ועל כן יש לאפשר סטייה מהמתחם במקרה המתאים. בעניינינו, לא מצאתי הצדקה לסטות מהמתחם, והעונש שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי, בשל חמישה נימוקים.

א. העבירה בה הורשע המבקש, בנסיבות ביצועה, היא עבירה חמורה. על העונש בגינה לבטא את שאט הנפש הרבה שלהחברה ממעשי אלימות מכוערים כאלה, הנעשים בליבה של עיר, כאשר כל חטאו של קורבן העבירה הוא הזמנת המבקש לשתות עמו. המבקש לא הסתפק בשבירת הבקבוק על צוואר המתלונן אלא הוסיף תקיפה על תקיפה ודקר אותו בשברי הבקבוק, כשהוא מותיר צלקת בפניו ובנפשו. בית משפט זה עמד פעמים רבות מספור על תופעת ה"סכינאות" - אשר דקירה בשבר בקבוק באה בגדרה - וקבע כי יש להילחם בה באמצעות ענישה מחמירה:

"לא רק עניינו של המשיב עומד בפני בית המשפט, אלא גם עניינו של הקורבן ועניינו של הצבור כי מערכת אכיפת החוק תנקוט בצעדים ממשיים למיגור תופעת האלימות, עמה אין חברה מתוקנת יכולה להשלים. כאמור, רבים חוטאים ב"תופעת הסכינאות", ולאחר שהתרענו מפניה כה רבות, נדמה כי הגיעה העת שלא להסתפק במלות גינוי ובמסרים חינוכיים צופים פני עתיד, אלא לנקוט ביד קשה כלפי העבריינים בתחום זה, ואם בדרך זו תימנע ולו פגיעה אחת בחיי אדם, דיינו" (עניין פלוני, פסקה 3 לפסק דינו של השופט א' לוי).

ב. בבחינת השיקום יש פנים לכאן ולכאן. שירות המבחן הדגיש כי שיקום המבקש בנושא שתיית אלכוהול הוא הדרגתי אך משמעותי. מצד שני, לאחרונה מעד המבקש ושתה אלכוהול. אך לא זה העיקר. העבירה שביצע המבקש אינה נסובה סביב שתיית אלכוהול בלבד, אלא משתלבת עם המעגל של אלימות. בנושא זה, התסקיר מגלה כי התקדמות המבקש לגבי שליטה על אלימות וכעסים הייתה פחות משמעותית. העדר שליטה זו עומד בליבת מסוכנותו של המבקש על פי התסקיר. כפי שצוין בו, מסוכנות המבקש נובעת מדפוסי התנהגותו המוקצנים והאלימים בעת שהוא חווה מצבי דחייה ותסכול, בצירוף השימוש באלכוהול. התסקיר המעודכן שנערך לו בהליך הנוכחי לא מציין שינוי משמעותי בהקשר זה, וכל שנאמר הוא שהמבקש הראה התקדמות "באופן שעשוי להפחית מרמת הסיכון". הדברים רלבנטיים ביותר למעשי המבקש, אשר די היה בהצעת המתלונן לשתות עמו כדי "לגרור" אותו לתקיפת המתלונן בבקבוק זכוכית בפניו.

ג. שיקול נוסף, בעל משקל רב, הוא הפגיעה במתלונן. על בית המשפט לשוות לנגד עיניו אף את קורבן העבירה. קשה להלום מצב בו אדם התוקף את חברו ודוקר אותו אינו מרצה עונש מאסר מאחורי סורג וברית, בעוד חברו נושא על גופו יום יום מזכרת עוון בדמות צלקת על פניו, באורך של כעשרה סנטימטרים. תוצאת המעשה היא רכיב רלבנטי לעונש בעבירה הנדונה. בל נשכח כי מצוות המחוקק, על פי סעיף 40ט לחוק העונשין, היא לשקול ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה לא רק את הנזק שנגרם מביצוע העבירה (סעיף קטן (4)), אלא אף את "הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה" (סעיף קטן (3)).

ד. העונש, כשלעצמו, ממוקם באזור הרף התחתון של מתחם הענישה ההולם, ובנסיבות העניין יש בכך הקלה.

ראה רע"פ 5655/13 עמרם נ. מ"י - יצויין כי במקרה זה גזר בימ"ש השלום על הנאשם 6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות וערעור המאשימה התקבל וביהמ"ש המחוזי גזר על הנאשם 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

הנאשם בענייננו, אף הוא לא היסס, כאמור לעיל, ליטול לידי שבר בקבוק ולהכות באמצעותו בפניו של המתלונן.

חבלה חמורה נגרמה למתלונן בשל כך, אשר הצריכה הבהלתו אל בית החולים ומתן טיפול רפואי שם. אך במזל לא נסתיים האירוע בתוצאות חמורות הרבה יותר.

אם לא מצאתי להחמיר עם הנאשם כפי שראוי היה להחמיר עימו בשל הנסיבות האופפות את העבירה הרי זה משום שהתחשבתי בנטילת האחריות, בהבעת החרטה, בהעדר עבר פלילי מסוג כלשהו וממילא היות עונש זה העונש הראשון הנגזר עליו וכן התחשבתי בכך שהנאשם נרתם במסגרת שירות המבחן להליך טיפולי ואף נתרם ממנו כפי שפורט בתסקיר.

אני ערה להמלצות שירות המבחן ואולם לא אוכן לקבלן.

שירות המבחן שוקל את שיקוליו של הנאשם ואת אלה בלבד. בית המשפט הוא שאמון על מכלול השיקולים ולרבות האינטרסים הציבוריים. בבואו לגזור את העונש ישקול אף את המלצות שירות המבחן, אך יעשה כן כשיקול במכלול שיקוליו ולא כשיקול בלתי און.

ראו רע"פ 3058/07 פז נ. מ"י.

כך גם קבע בית המשפט העליון לא אחת כי הגם שיש מקום ליתן משקל לשיקולי שיקום, הרי שגם הם אינם בגדר שיקול יחיד ובלתי און ואין בהם כדי להחליף את עיקרון ההלימה.

לאחר שיקול מכלול השיקולים הצריכים לענין - אני גוזרת על הנאשם -

תשעה חודשי מאסר לריצוי בפועל.

תשעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירה כלשהי שעניינה אלימות.

אני מטילה על הנאשם קנס בסכום של 500 ₪ או 3 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים שהראשון בהם ביום 1/4/16 והשני ביום 1/5/16. לא ישולם תשלום במועדו יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

אני מחייבת את הנאשם בפיצוי למתלונן עד תביעה מס' 4 בכתב האישום בסכום של 3000 ₪. הסכום יופקד בקופת ביהמ"ש לטובת המתלונן בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים שהראשון בהם ביום 1/6/16 והבאים אחריו בכל 1 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועדו יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

מוצגים שנתפסו במהלך החקירה - יושבו לבעליהם ובהעדר בעלים - יעשה בהם על פי שיקול דעתו של קצין משטרה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ו' אדר א' תשע"ו, 15 פברואר 2016, במעמד הצדדים.